

NASCUT A LLUCMAJOR L'ANY 1972, ALZAMORA HA PUBLICAT CINC NOVEL·LES I MITJA DOTZENA DE POEMARIS
MANOLO GARCÍA

MARCEL RIERA, GUANYADOR DEL CARLES RIBA, HOMENATJA GRANS VEUS ANGLOSAXONES

Fins *Llum d'Irlanda*, llibre guanyador del 53è premi Carles Riba, Marcel Riera (Badalona, 1956) només havia publicat dos reculls, *Lluny* (Viena, 2006) i *L'edat de coure* (Viena, 2008) -premi Vila de Martorell de poesia 2007-, però la seva tasca literària no s'ha limitat només a l'obra pròpia, sinó que des de fa uns anys compagina la creació amb la codirecció de la col·lecció *El Cercle de Viena*, al costat d'Àlex Susanna i Enric Viladot, tot això sense oblidar diverses aportacions com a traductor: ha publicat la seva versió d'*El riu*, de Rumer Godden; d'*Un mestre modern*, de James Fenton; de *Finestrals*, de Philip Lark, i de *La marca de l'aigua*, de Joseph Brodsky, acabada de publicar. "Quan vaig adonar-me que no hi havia res de Brodsky en català vaig començar a traduir-ne aquest llibret meravellós -explica-. Com que no m'hi dedico a temps complet, m'hi he estat onze anys!"

parla sobre l'autor de l'*Ulysses* i *Dublinesos* -fa memòria Riera-. Seamus Heaney també hi surt molt, per a mi és la síntesi de tots, és un autor que m'interessa molt. Al llibre fins i tot hi ha una cançó propera a W.B. Yeats, encara que el poeta no hi surti esmentat directament". Si recentment escriptors com Enrique Vila-Matas i Jordi Soler han publicat novel·les en què Irlanda és una de les grans protagonistes, en el cas de Riera el país de "la humitat, la pluja, el whisky i la cervesa" és un viatge metaliterari per acabar parlant d'un mateix: "Els poetes escrivim sobre el que som, el que ens agrada i el nostre entorn més proper. Jo he tingut més afinitat amb Kavanagh i Auden que amb Salvat-Papasseit i Màrius Torres. Tot i això, escric amb la consciència de pensar que sóc una baula més d'una llarga cadena. Procuo que als meus versos hi ressoni la veu dels avantpassats: dels versos de Dylan Thomas traduïts per Mament, per exemple. M'agradaria que el lector de *Llum d'Irlanda* preguntés si l'illa de la qual parlo no és també la nostra. Parlo d'un país dividit, amb una llengua en perill d'extinció i en lluita perpètua per ser ells mateixos".

L'exigència i tranquil·litat amb què s'ha pres la traducció del llibre de Joseph Brodsky és similar a la cura amb què Riera escriu i endreça els seus poemes. "No va ser fins al cap d'uns anys d'anar escrivint que no em vaig adonar que tenia uns quants textos amb Irlanda de fons -assegura-. Els poetes treballem sols, amb fe i constància. Mai no acabes d'estar segur si el que has escrit ho arribarà a llegir algú".

Marcel Riera va aprofitar el premi per elogiar tres col·leccions de poesia que segueix i admira des de fa anys: *Els Llibres de l'Óssa Menor*, *L'Escorpí* i *El Mall*. "La tradició de traduir l'alta poesia estrangera al català es va acabar amb la democràcia i la normalització lingüística -va queixar-se-. Els grans poetes necessiten no només ser traduïts sinó també retraduïts en generacions següents. Cada vegada es tradueix menys poesia. El consum de llibres ha augmentat en detriment de l'alta literatura".

*Llum d'Irlanda*s'ha anat configurant a poc a poc com un "homenatge a algunes de les grans veus anglosaxones del segle XX", entre les quals hi ha Patrick Kavanagh, Louis MacNeice i W.H. Auden. "James Joyce apareix en dos poemes: un és sobre la vetlla de Finnegan i a l'altre Marcel Proust

"El mal no té bàndols ideològics"

♦♦♦♦♦ J.N.

Laura Borràs, portaveu del jurat del 52è premi Sant Jordi, ha qualificat *Crim de sang* de "còctel Molotov". Hi estàs d'acord?

Més que una novel·la de gènere, és una novel·la de gèneres, perquè n'hi ha diversos: *thriller*, elements històrics i gòtics. El relat circula per tots aquests registres, hi entra i en surt i espero que el lector ho percebi amb naturalitat, sense notar les costures. Tot i això, el gènere que dóna el to i el fil principal és de novel·la negra, perquè el plantejament inicial és policíac.

El marc històric de *Crim de sang* és l'estiu de l'any 1936: poc després de començar la Guerra Civil hi va haver la matança de 172 maristes a mans de dirigents de la CNT i la FAI. Aquest ha estat un dels motors del llibre.

L'orde dels maristes va negociar poder marxar a França amb la CNT i la FAI a canvi de 200.000 francs francesos, però va anar d'una altra manera. La novel·la entra en la qüestió del xantatge i la traïció però no en el que passa amb els diners. El llibre és un discurs i un relat sobre el mal i el que hi recreo és un episodi malvat i malèfic: el mal no té bàndols ideològics.

En novel·les anteriors com *La pell i la princesa* i *Miracle a Llucmajor* ja viatjaves enrere en el temps, però ni en un cas ni en l'altre podíem parlar de novel·la històrica. Amb *Crim de sang* passa el mateix?

No hi he pensat com a novel·la històrica. La Guerra Civil és un escenari molt atractiu per confrontar la mort i la vida, el lloc on el mal es desferma de la manera més extrema. Tenim prou distància perquè la Guerra Civil no només formi part de la nostra història, sinó també de la nostra mitologia. Això admetria tractaments literaris diferents dels que potser ha tingut més habitualment.

És per això que fins i tot hi fas aparèixer vampirs?

Els vampirs són un homenatge a Joan Perucho i també a la novel·la gòtica: per escriure *Crim de sang* he rellegit obres d'Edgar Allan Poe, E.T.A. Hoffman i Henry James.

El gener vinent Valentí Puig publica *Barcelona cau*, novel·la sobre el final de la Guerra Civil.

No en tenia notícia. Un llibre seu i un de meu estan molt lluny pel que fa al plantejament, però segur que també té coses interessants a dir. *La gran rutina* em va semblar una novel·la molt bona.♦♦

“LA GUERRA CIVIL ÉS UN ESCENARI MOLT ATRACTIU PER CONFRONTAR LA MORT I LA VIDA”

MANOLO GARCÍA

MANOLO GARCÍA